

2001

	Textilie - Zjiš»ování sklonu plošných textilií k rozvláknění povrchu a ke žmolkování- Část 1: Metoda s použitím žmolkovací komory	ČSN EN ISO 12945-1 80 0837
--	--	----------------------------------

idt ISO 12945-1:2000

Textiles - Determination of fabric propensity to surface fuzzing and to pilling - Part 1: Pilling box method

Textiles - Détermination de la propension des étoffes à mébouriffage en surface at au boulochage - Partie 1: Méthode de la boîte de boulochage

Textilien - Bestimmung der Neigung von textilen Flächengebilden zur Flusenbildung auf der Oberfläche und der Pillbildung -
Teil 1: Verfahren mit dem Pilling-Prüfkasten

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 12945-1:2000. Evropská norma EN ISO 12945-1:2000 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 12945-1:2000. The European standard EN ISO 12945-1:2000 has the status of a Czech Standard.

© Český normalizační institut,
2001

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

62481

Citované normy

ISO 139 zavedena v ČSN EN 20139 (80 0056) Textilie - Normální zkušební ovzduší pro klimatizování a zkoušení (idt ISO 139:1973)

Vypracování normy

Zpracovatel: Textilní zkušební ústav Brno, IČO 00013251, Ing. Věra Mejzlíková

Technická normalizační komise: TNK 31 Textil

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Eva Řeháková

Strana 3

EVROPSKÁ NORMA EUROPEAN STANDARD NORME EUROPÉENNE EUROPÄISCHE NORM	EN ISO 12945-1 Prosinec 2000
---	---------------------------------

ICS 59.080.30

Textilie - Zjišování sklonu plošných textilií
k rozvláknění povrchu a ke žmolkování -
Část 1: Metoda s použitím žmolkovací komory
(ISO 12945-1:2000)

Textiles - Determination of fabric propensity to surface fuzzing and to pilling - Part 1: Pilling box method
(ISO 12945-1:2000)

Textiles - Détermination de la propension des
étoffes à mébouffage en surface et au
boulochage -
Partie 1: Méthode de la boîte de boulochage
(ISO 12945-1:2000)

Textilien - Bestimmung der Neigung von
textilen Flächengebilden zur
Flusenbildung auf der Oberfläche und der
Pillbildung -
Teil 1: Verfahren mit dem Pilling-
Prüfkasten
(ISO 12945-1:2000)

Tato evropská norma byla schválena CEN 2000-12-10.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy.

Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, České republiky, Dánska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Lucemburska, Německa, Nizozemska, Norska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

CEN

**Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung**

Řídicí centrum: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

© 2000 CEN. Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a v jakémkoli
č. EN 12945-1:2000 E
množství jsou vyhrazena národním členům CEN.

Ref.

Strana 4

Obsah

Strana

Předmluva

.....
..... 5

Úvod

.....
..... 6

1..... Předmět
normy

.....
..... 7

2..... Normativní
odkazy

.....
..... 7

3..... Termíny a
definice

.....
..... 7

4..... Podstata
zkoušky

.....
..... 7

5..... Zkušební
přístroj

.....
..... 7

6 Ovězení pro klimatizaci a zkoušení.....	8
7 Příprava zkušebních vzorků.....	8
8 Postup zkoušky.....	9
9 Hodnocení rozvláknění a/nebo žmolkování.....	10
10 Vyjádření výsledků.....	10
11 Protokol o zkoušce.....	10

Příloha A (informativní) Doporučení pro použití zkušební žmolkovací komory..... 11

Bibliografie..... 11

Příloha ZA (normativní) Normativní odkazy na mezinárodní publikace a na jim příslušející evropské publikace..... 12

Strana 5

Předmluva

Text mezinárodní normy ISO 12945-1:2000 byl vypracován technickou komisí ISO/TC 38 „Textil“ ve spolupráci s technickou komisí CEN/TC 248 „Textilie a textilní výrobky“, se sekretariátem při BSI.

Této evropské normě je nutno nejpozději do června 2001 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do června 2001.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní

normalizační organizace následujících zemí: Belgie, České republiky, Dánska, Finska, Francie, Irsko, Islandu, Itálie, Lucemburska, Německo, Nizozemska, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Spojeného království, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko.

Oznámení o schválení

Text mezinárodní normy ISO 12945-1:2000 byl schválen CEN jako evropská norma bez jakýchkoliv modifikací.

POZNÁMKA Normativní odkazy na mezinárodní publikace jsou uvedeny v Příloze ZA (normativní).

Strana 6

Úvod

Žmolky se vytvářejí v případech, kdy jsou vlákna vytažena z povrchu textilie a při používání se zaplétají. Toto zhoršení povrchu je nežádoucí, avšak stupeň tolerance spotřebitele k dané úrovni žmolkování bude záviset na druhu oděvu a na účelu použití textilie.

Všeobecně je úroveň tvorby žmolků určována rychlostí následujících paralelně probíhajících procesů:

- a) zapletení vláken, které vede ke tvorbě žmolků;
- b) vytažení dalších vláken na povrch;
- c) odření vláken a žmolků.

Rychlost těchto procesů závisí na vlastnostech vláken, nití a plošných textilií. Extrémní případy byly zjištěny u plošných textilií obsahujících vlákna s vyšší pevností oproti plošným textiliím s obsahem vláken s nižší pevností. V důsledku vláken s vyšší pevností převyšuje rychlost tvorby žmolků rychlost jejich odstraňování oděrem. Výsledkem je zvýšení žmolkovitosti a zvýšení opotřebení. U vláken s nižší pevností rychlost tvorby žmolků konkuruje rychlosti jejich odření. To způsobuje kolísání tvorby žmolků při postupujícím opotřebení. Existují jiné konstrukce, kdy dojde k oděru vláken na povrchu dříve než k tvorbě žmolků. Každý z těchto příkladů dokazuje složitost vyhodnocování změny povrchu u různých typů textilií.

Ideální laboratorní zkouška by měla urychlit postupy opotřebení a), b) a c) podle přesně stejných faktorů a měla by být obecně použitelná pro všechny typy vláken, nití a plošných textilií. Žádná taková zkouška vyvinuta nebyla. Byla však vypracována zkušební metoda, podle které plošné textilie mohou být zařazeny do stejného pořadí podle sklonu k rozvláknění a žmolkování, jaké pravděpodobně nastane při používání.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat Příloze A, kde je uveden návod pro údržbu přístroje. Přílohu A se doporučuje prostudovat před provedením zkoušky.

Strana 7

1 Předmět normy

Tato část ISO 12945 stanoví metodu pro zjišťování odolnosti plošných textilií proti žmolkování a změně povrchu.

-- Vynechaný text --